

DE MENS CENTRAAL IN ELKE HANDELSRELATIE

De fairtradebeweging, waartoe Fairtrade Belgium behoort, deelt een wereldbeeld dat **rechtvaardigheid, eerlijkheid en duurzame ontwikkeling centraal zet in de handelssystemen en in de dagelijkse handel**. Zodat iedereen met zijn of haar werk een waardige en fatsoenlijke levensstandaard kan opbouwen en zich ten volle kan ontwikkelen.

De term 'eerlijke handel' verwijst traditioneel naar handel met kleinschalige landbouwproducenten in het zogenaamde 'Zuiden', die exporteren naar 'het Noorden'. Idealiter zouden dezelfde principes toegepast moeten worden op elke handelsrelatie. **Want het is onaanvaardbaar dat de mensen die ons voeden, zelf niet waardig kunnen leven van wat hun werk oplevert. Waar in de wereld ze ook wonen.** Die vaststelling laat Fairtrade uiteraard niet onverschillig.

Fairtrade-organisaties hanteren **een ander handelsmodel, één dat de mens en het milieu centraal zet**. De fairtradebeweging toont aan dat rechtvaardige internationale handel mogelijk is. Daar boven op wijst ze overheden en internationale instellingen op hun verantwoordelijkheid: zij moeten de **handelssystemen en -processen eerlijk maken voor alle producenten en arbeiders**.

EEN GEMEENSCHAPPELIJKE DEFINITIE

fair trade

/,feə'treɪd/

noun

'Fair Trade is een handelspartnerschap, gebaseerd op dialoog, transparantie en respect, dat streeft naar meer gelijkheid in de internationale handel. Het draagt bij aan een duurzame ontwikkeling door het aanbieden van betere handelsvoorwaarden aan en het veilig stellen van de rechten van gemarginaliseerde producenten en arbeiders, voornamelijk in het Zuiden.'

Fair Trade Organisaties, gesteund door de consumenten, zijn actief betrokken bij de ondersteuning van producenten, bij het verhogen van bewustzijn en bij het strijden voor veranderingen van de regels en praktijken van de conventionele internationale handel.'

Bron: Internationaal Fair Trade Charter (2018)

DE ONTWIKKELING VAN 'EERLIJKE NOORD-NOORD-HANDEL'

Voor de fairtradebeweging blijft de prioriteit de 'traditionele' eerlijke handel, gericht op de verkoop van Afrikaanse, Aziatische, Latijns-Amerikaanse en Caraïbische producten aan de markten van Europa, Noord-Amerika en Oceanië. Maar **de ideeën en basisprincipes achter eerlijke handel vind je steeds vaker terug in initiatieven die sociale, economische en milieu-uitdagingen aanpakken**, overal in de wereld. Voorbeelden daarvan zijn [Het Merk van de Consument](#) en [Fairebel](#), merken die streven naar een correcte vergoeding voor de producent, in dit geval in de melksector.

Figuur 1 Bron: Internationaal Fair Trade Charter (2018)

De oplossing voor oneerlijke handel in 'het Noorden' ligt niet in beleid dat de internationale handel beperkt of in protectionisme. Wel zouden **de spelregels van de handel moeten verbeteren**. Ook moeten er investeringen komen in een economisch model dat de mens en de planeet centraal stelt in handelsrelaties.

De waarden van de fairtradebeweging zijn **meer dan ooit nodig en relevant**. Want deze beweging ijvert voor handel die niet alleen een hefboom is voor economische groei, maar ook voor sociale rechtvaardigheid en duurzaamheid.

SPECIALE AANDACHT VOOR DE MEEST KWETSBAREN

Het basisprincipe van fair trade is: 'trade, not aid'. Tijdens de grote humanitaire crisissen van de jaren 70 en 80 bood eerlijke handel een concreet en duurzaam alternatief voor rechtstreekse noodhulp. Het richtte zijn pijlen op de structurele oorzaken van de socio-economische ongelijkheden die de conventionele internationale handel met zich meebrengt.

Na de Fairtrade-koffie, het eerste gecertificeerde product in de jaren 1980, volgden vele andere landbouwproducten: cacao, bananen en katoen, maar ook rijst, andere exotische vruchten, noten, kruiden enz. In de loop van de decennia kreeg zo een flink aantal producenten toegang tot dit alternatieve model en een betere levensstandaard. **Maar toch is er nog een lange weg te gaan voor alle producenten in alle sectoren over de hele wereld een leefbaar inkomen verdienen.**

DE FAIRTRADE-MISSIE: RELEVANTER DAN OOIT

Vandaag is Fairtrade actief in 73 landen, het omvat ongeveer 1400 gecertificeerde producentenorganisaties en is goed voor 1,6 miljoen landbouwers en arbeiders.

Op korte termijn is het Fairtrade label niet van plan om een certificeringssysteem voor landbouwers in het Noorden te ontwikkelen. Ons werk in de handelsketens van allerlei grondstoffen over de hele wereld, is namelijk nog lang niet af. Het blijft een dagelijkse uitdaging om dit te vervolledigen, met de middelen die we hebben. Wel werken we samen met organisaties die in België actief zijn op dat terrein en delen we onze specifieke expertise met wie ze kan gebruiken.

Om een certificeringssysteem voor eerlijkehandelsproducten 'uit het Noorden' te ontwikkelen, is een specifieke en grondige kennis van de Europese realiteit nodig.

Hoewel de uitdagingen van producenten in 'het Zuiden' en die in 'het Noorden' in deze geglobaliseerde wereld voor een groot stuk gelijk lopen, kan je niet om de verschillen heen. De bestaande Fairtrade Standaarden zijn uitgewerkt op maat van elke sector en aangepast aan de realiteit. Nieuwe standaarden ontwikkelen is een complexe oefening die tijd en expertise vraagt.

In haar communicatie moedigt Fairtrade consumenten aan om lokale en seizoensproducten te kopen, de voorkeur te geven aan korte keten en voor het Fairtrade label te kiezen voor producten die we niet in Europa kunnen telen (zoals cacao, bananen ...) of waarvoor er in Europa te weinig aanbod is om aan de vraag te voldoen (zoals honing). Vooral via sociale media delen wij interessante adresjes en publicaties van organisaties die gezonde en duurzame voeding bevorderen.

We zijn ervan overtuigd: een product kan pas echt duurzaam zijn als de producent er waardig van kan leven.